

ساعت امتحان: ۸ صبح

وقت امتحان: ۷۵ دقیقه

تاریخ امتحان: ۹۶/۰۳/۰۸

نوبت امتحانی: دوم

رشته: دهم ریاضی و تجربی

سال تحصیلی: ۹۶ - ۹۵

نام واحد آموزشی:

نام پدر:

نام دبیر: خانم روحانی نژاد

ش صندلی (ش داوطلب):

نام و نام خانوادگی:

سؤال امتحان درس: فارسی

## قلمرو زبانی

۱. برای هر واژه یک مترادف و یک هم خانواده بنویسید.

واژه	مترادف	هم خانواده
طالع	.....	.....
تکلف	.....	.....

۱

۰/۵

۲. متضاد واژگان زیر را بنویسید.

مُقبل  $\neq$  ..... فراق  $\neq$  .....

۱/۵

۳. املاي صحیح هر واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

- در داستان یوسف هم (لثیمی - لعیمی) بود هم کریمی.
- دانش آموزان از معلم خود (سپاسگذاری - سپاس گزاری) کردند.
- شرّ به سبب (خُبث - خُبص) طینت آن را نپذیرفت.

۱

۴. در هر عبارت واژگان دو تلفظی را معین کنید.

- الف - هر که بتواند زبان را نگه دارد، از آتش دوزخ در امان است.  
ب - ای مهربان ترین به تو پناه آورده ام.  
ج - این شهر یادگار اجداد من است.  
د - دین اسلام، دینی همه زمانی و جاودان است.

۱

۵. در جمله زیر نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید.

«گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد.»  
«ناتانائیل، با تو از انتظار سخن خواهم گفت.»

۰/۲۵

۶. هسته گروه اسمی زیر را مشخص کنید.

«این سرزمین دوست داشتنی من»

۰/۲۵

۷. مشخص کنید جمله زیر ساده یا غیر ساده می باشد؟

• وقتی که او را دیدم نگاهم را از چشمانش دزدیدم.

۰/۵

۸. در مورد کاربرد کلمه «را» در بیت زیر توضیح دهید.

«هدیه ها می داد هر درویش را \* تا بیابد نطق مرغ خویش را»

۰/۵

۹. از میان ترکیب های زیر، ترکیب وصفی و اضافی را معین کنید.

ستاره غروب: ..... متنی نیلگون: .....

۰/۵

۱۰. در عبارت زیر یک واژه مشتق و یک واژه مرکب بیابید.

«در زیر آن آتش شدید، بولدورچی جهاد خاکریز می زند.»  
مشتق: ..... مرکب: .....

<b>قلمرو ادبی</b>	
۰/۵	<p>۱۱. از بیت زیر یک جناس ناقص و یک جناس تام بیابید و بنویسید.</p> <p>« کارِ پاکران را قیاس از خود مگیر * گرچه باشد در نِبِشتن شیر و شیر »</p> <p>جناس تام: ..... جناس ناقص: .....</p>
۰/۵	<p>۱۲. در بیت زیر آرایه تناسب را مشخص کنید. (حدأقل بین دو واژه)</p> <p>« چون بگشایم ز سر مو، شِکن * ماه ببیند رخ خود را به من »</p> <p>..... با .....</p>
۰/۵	<p>۱۳. با توجه به عبارت به سؤالات پاسخ دهید.</p> <p>« چگونه شمشیری زهر آگین/ پیشانی بلندِ تو/ این کتاب خدا را از هم می گشاید؟! »</p> <p>الف. عبارت به کدام واقعه تاریخی گریز می زند؟</p> <p>ب. این گریز تاریخی کدام آرایه ادبی را ایجاد نموده است؟</p>
۰/۵	<p>۱۴. اجزای مورد نظر تشبیه زیر را بنویسید.</p> <p>« از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم.»</p> <p>مشبّه: ..... وجه شبه: .....</p>
۰/۵	<p>۱۵. آرایه قسمت های معین شده را بنویسید.</p> <p>- روستایی که با <u>صدرش</u> از انسان بودن دفاع کرد.</p> <p>- نامدش کشتن <u>چراغ</u> دریغ</p>
۰/۵	<p>۱۶. کنایه را در عبارت پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید.</p> <p>« بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم * تا سختی کمان شما نیز بگذرد »</p> <p>کنایه: ..... مفهوم: .....</p>
۲	<p>۱۷. دو بیت آغازین شعر «دلیران و مردان ایران زمین را» بنویسید.</p> <p>۱. .... * .....</p> <p>۲. .... * .....</p>
<b>قلمرو فکری</b>	
۱/۵	<p>۱۸. با توجه به ابیات به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>« چو بر زین پیچید گرد آفرید یکی تیغ تیز از میان برکشید بزد نیزه او به دو نیم کرد نشست از بر اسب و برخاست گرد بدانست سهراب کاو دختر است سر و موی او از در افسر است »</p> <p>ب) کدام عبارت بیانگر سرعت تاختن می باشد؟ .....</p> <p>پ) مرجع ضمیر «او» در بیت دوم کیست؟ .....</p> <p>ت) سهراب گرد آفرید را شایسته چه چیزی می داند؟ .....</p>
۰/۵	<p>۱۹. مولوی در بیت زیر، آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد؟</p> <p>« چون بسی ابلیس آدم روی هست * پس به هر دستی نشاید داد دست »</p> <p>.....</p>

۲	<p>۲۰. هر عبارت را به مفهوم مناسبش وصل کنید.</p> <p>- «ای انقلاب زمین که با انقلاب آسمان پیوند خورده ای»: یکتا پرستی</p> <p>- «برای من خواندن اینکه شن های ساحل نرم است، بس نیست.»: استعداد و ظرفیت متفاوت</p> <p>- «هر دو نی خوردند از یک آبخور * این یکی خالی و آن پر از شکر»: الهی و آسمانی بودن انقلاب</p> <p>- «جز از جام توحید هرگز ننوشم»: تمایل به تجربه شخصی</p>
۰/۵	<p>۲۱. در بیت «آمد آورد پیش خیر فراز * گفت گوهر به گوهر آمد باز»، مقصود از گوهر اول و دوم چیست؟</p> <p>.....</p>
۰/۵	<p>۲۲. منظور از جمله «تا با خاک اُنس نگیری راهی به مراتب قرب نداری.» چیست؟</p> <p>.....</p>
۰/۵	<p>۲۳. به چه دلایلی نویسنده «جمال و کمال» معتقد است که «مَثَل قرآن، مَثَل آب روان است»؟</p> <p>.....</p>
۱/۵	<p>۲۴. معنی و مفهوم هر یک از عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>- سهراب خَلَف صدق نیاکان هنرور خود بود.</p> <p>.....</p> <p>- هر کرکسی بدون اجازه از بام میهن ما بگذرد، باید پرهایش را به تربیت شدگان نسل ما باج دهد.</p> <p>.....</p>
۱	<p>۲۵. الف. هر کدام از آثار زیر در کدام نوع ادبی قرار دارند؟</p> <p>«خیر و شر» اثر زهرا کیا (خانلری): .....</p> <p>«مهر و وفا» اثر حافظ شیرازی: .....</p> <p>ب. به دلخواه در مورد نوع ادبی یکی از آثار بالا توضیح دهید.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> 
۲۰	<p>موفق باشید</p> <p>جمع کل</p>

صفحه: ...۳... از ...۳... ۳...

نمره ورقه (به عدد):	نمره تجدیدنظر به عدد:	به حروف:	نمره ورقه (به عدد):
نام/ نام خانوادگی دبیر:	نام/ نام خانوادگی دبیر:	تاریخ / امضاء:	تاریخ / امضاء:

راهنمای تصحیح درس: فارسی

نام واحد آموزشی:

نوبت امتحانی: دوم

نام دبیر: خانم روحانی نژاد

رشته: دهم ریاضی و تجربی

سال تحصیلی: ۹۶ - ۹۵

ساعت امتحان: ۸ صبح

تاریخ امتحان: ۹۶/۰۳/۰۸

تعداد برگ راهنمای تصحیح: ۱ برگ

۱	طلعت، طلوع، طلعه		بخت و اقبال		طالع	
	مکلف، تکلیف		رنج بر خود نهادن		تکلف	
۰/۵			فراق ≠ وصال		مُقبل ≠ مُفلس	
۱/۵			- سپاسگزاری		- لثیمی	
۱			ج: یادگار د: جاودان		الف: بتواند ب: مهربان	
۱			ناتانائیل: منادا/ انتظار: متمم		بوی: نهاد/ ت: مضاف الیه	
۰/۲۵					سرزمین	
۰/۲۵					غیر ساده	
۰/۵			را در مصرع دوم: نشانه مفعول		را در مصرع اول: حرف اضافه	
۰/۵			متنی نیلگون: ترکیب وصفی		ستاره غروب: ترکیب اضافی	
۰/۵			مرکب: خاکریز		مشتق: بولدورچی	
۰/۵			جناس ناقص: گر و در		جناس تام: شیر و شیر	
۰/۵					سر با مو با رُخ	
۰/۵			ب. آرایه ادبی تلمیح		الف. به واقعه شهادت حضرت علی ع	
۰/۵			وجه شبه: دیوانگی و عاجزی		مشبه: ما حدوف	
۰/۵			۱. ایهام: ۱. امام موسی صدر ۲. سینه		- روستایی که با صدرش از انسان بودن دفاع کرد.	
۰/۵			استعاره مصرحه از چشم		- نامدش کشتن چراغ دریغ	
۰/۵			کنایه از قدرتمند بودن		۱. سیر کردن مفهوم: کنایه از تحمل و دفاع از خود ۲. سخت بودن کمان	
۲			۱. جو هنگامه آزمون تازه شد * دگرپاره ایران، بر آوازه شد		۲. از این خطه نغز بدرام یاک * وزین خاک جان پرور تابناک	
۱/۵			تاج و تخت پادشاهی		(پ) سهراب (ت) تاج و تخت پادشاهی	
۰/۵					چون (انسان‌های شیطان‌صفت و دروای شیطان‌هایی که به انسان می‌مانند) در جامعه زیاد هستند؛ نمی‌توان به تمام انسان‌ها اعتماد و با هرکس دوستی نمود.	
۱			: الهی و آسمانی بودن انقلاب		«ای انقلاب زمین که با انقلاب آسمان پیوند خورده ای»	
۱			: تمایل به تجربه و آزمودن		«برای من خواندن اینکه شن های ساحل نرم است، بس نیست.»	
۱			: استعداد درونی متفاوت		«هر دو نی خوردند از یک آبخور * این یکی خالی و آن پر از شکر»	
۱			: یکتا پرستی در هر شرایط		«جز از جام توحید هرگز ننوشم» :	
۰/۵			گوهر دوم: خیر (شخصیت اول داستان)		گوهر اول: جواهر و سنگ قیمتی	
۰/۵					تا فروتن و خاکسار نشوی نمی توانی به درجه قرب الهی برسی.	
۰/۵					به دلیل اینکه طهارت و حیات بخشی ویژگی مشترک قرآن و آب است. آب برای تن ها و قرآن برای جان ها و روح	
۱/۵					- سهراب سیه‌ری جانشین راستین اساتید هنرمندش بود.	
۱/۵					هر متجاوز بی‌اجازه به حریم سرزمین وارد شود باید تاوان و جریمه سنگینی به انسان‌های تربیت شده نسل ما بپردازد.	
۱			ب. با توجه به نظر مصحح محترم		الف. «خیر و شر»: داستانی «مهر و وفا»: غنایی	
۱			* ادبیات غنایی، اشعار و متونی هستند که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید و آرزویی را بیان می‌کند. در ادبیات فارسی موضوع		های غنایی با مفاهیمی همچون عشق و عرفان و مرثیه و مناجات و گلایه و شکایت معمولا در قالب های شعری غزل، مثنوی، و رباعی نیز در قالب	
۱					نثر نوشته می شود.	
۱					* ادبیات داستانی همه آثار روایی را در بر می گیرد. یعنی هر اثر روایتی خلاقانه در قلمرو ادبیات داستانی جای می گیرد. ادبیات داستانی شامل قصه، داستان، داستان کوتاه و رمان است.	
۲۰	جمع کل		موفق باشید			